

32002D0307

L 106/11

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

23.4.2002

ROZHODNUTIE KOMISIE**z 18. decembra 2001,****ktoré ustanovuje podrobné pravidlá na vykonávanie rozhodnutia Rady 2000/596/ES, pokiaľ ide o systémy riadenia a kontroly a postupov na vykonávanie finančných opráv v súvislosti s akciami, ktoré sú spolufinancované z Európskeho fondu pre utečencov**

(oznámené pod číslom dokumentu C(2001) 4372)

(2002/307/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na rozhodnutie Rady 2000/596/ES z 28. septembra 2000 o zriadení Európskeho fondu pre utečencov ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 24,

po konzultácii s Výborom zriadeným podľa článku 21 ods. 1 rozhodnutia 2000/596/ES,

keďže:

- (1) na zabezpečenie spoľahlivého finančného riadenia pomoci poskytovanej z Európskeho fondu pre utečencov („fond“), členské štáty potrebujú stanoviť smernice na organizáciu úloh orgánu zodpovedného za vykonávanie spolufinancovaných akcií;
- (2) na zabezpečenie toho, aby sa finančné prostriedky spoločenstva využívali v súlade so zásadami spoľahlivého finančného riadenia, členské štáty musia zaviesť systémy riadenia a kontroly, ktoré umožnia dostatočný revízny záznam a poskytnúť Komisii akúkoľvek pomoc potrebnú na vykonávanie kontrol, najmä námatkových kontrol;
- (3) na zabezpečenie efektívneho a správneho využívania finančných prostriedkov spoločenstva sa majú stanoviť jednotné kritériá pre kontroly, ktoré vykonávajú členské štáty podľa článku 18 rozhodnutia 2000/596/ES;

(4) na zabezpečenie jednotného vybavovania výkazov výdavkov, na ktoré sa požaduje podpora z fondu podľa článku 17 ods. 2 rozhodnutia 2000/596/ES, sa má vypracovať vzorový výkaz;

(5) aby bolo možné podľa článku 18 ods. 1 rozhodnutia 2000/596/ES vymáhať neoprávnene vyplatené čiastky, musia členské štáty informovať Komisiu o prípadoch zistených chýb a o priebehu správnych alebo súdnych konaní;

(6) článok 19 ods. 1 rozhodnutia 2000/596/ES stanovuje, že členské štáty musia vykonať finančné opravy požadované v súvislosti s jednotlivou alebo systémovou chybou zrušením celého príspevku spoločenstva alebo jeho časti. Na zabezpečenie jednotného uplatňovania tohto ustanovenia v celom spoločenstve je nevyhnutné stanoviť pravidlá na určovanie opráv, ktoré sa majú vykonať a ustanoviť, aby Komisia bola informovaná;

(7) ak členský štát nesplní svoje záväzky podľa článku 19 ods. 1 rozhodnutia 2000/596/ES alebo podľa článku 18, Komisia môže sama vykonať finančné opravy podľa článku 18 ods. 4 toho istého rozhodnutia. Keď je to možné a uplatniteľné, čiastka opravy sa musí stanoviť na základe jednotlivých protokolov a musí byť rovná sume výdavkov, ktoré boli nesprávne účtované z fondu podľa zásady proporcionálnosti. Ak nie je možné alebo uplatniteľné presne vycíliť finančný dopad chyby, alebo kde by zrušenie všetkých dotknutých výdavkov bolo neprimerané, Komisia by mala určiť svoje opravy odhadom alebo paušálne, vychádzajúc z rozsahu a finančného dopadu chyby, ktorej členský štát nezabránil, ktorú nezistil alebo neopravil.

(¹) Ú. v. ES L 252, 6. 10. 2000, s. 12.

- (8) mali by sa špecifikovať určité podrobné pravidlá na vykonávanie finančných opráv stanovených v článku 19 ods. 1 rozhodnutia 2000/596/ES a mala by sa zabezpečiť použiteľnosť tých istých pravidiel v prípadoch spadajúcich pod článok 18 ods. 4 písm. b) toho istého rozhodnutia;
- (9) musí sa stanoviť úroková sadzba úrokov z dôvodu oneskorenej platby vo vzťahu ku každej neoprávnene získanej čiastke, ktorá sa má odňať a ktorá sa musí vrátiť Komisii podľa článku 19 ods. 3 rozhodnutia 2000/596/ES;
- (10) toto rozhodnutie sa má uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o vymáhaní štátnej pomoci podľa článku 14 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 zmluvy o ES ⁽¹⁾;
- (11) toto rozhodnutie sa má uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia nariadenia Rady (Euroatom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, ktoré vykonáva Komisia s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi ⁽²⁾,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

KAPITOLA I

PÔSOBNOSŤ A DEFINÍCIE

Článok 1

Toto rozhodnutie ustanovuje podrobné pravidlá na vykonávanie rozhodnutia Rady 2000/596/ES, pokiaľ ide o systémy riadenia a kontroly financií pridelených z Európskeho fondu pre utečencov („fond“) a spravovaných členskými štátmi a o postupy na vykonávanie finančných opráv uplatniteľných na tieto financie.

Článok 2

Na účely tohto rozhodnutia sa budú používať tieto definície:

- a) „príslušný orgán“: akýkoľvek orgán, ktorý určil členský štát podľa článku 7 rozhodnutia 2000/596/ES;
- b) „sprostredkujúca organizácia“: akýkoľvek orgán verejnej správy alebo mimovládna organizácia, na ktoré príslušný orgán deleguje svoju zodpovednosť za vykonávanie podľa článku 7 rozhodnutia 2000/596/ES.

KAPITOLA II

SYSTÉMY RIADENIA A KONTROLY

Článok 3

1. Pri uplatňovaní článku 18 ods. 1 písm. c) rozhodnutia 2000/596/ES členské štáty odošlú usmernenia príslušnému orgánu a sprostredkujúcim organizáciám, na ktoré bola delegovaná zodpovednosť za vykonávanie.

Bez toho, aby bol dotknutý článok 18 ods. 1 rozhodnutia 2000/596/ES usmernenia sa budú vzťahovať na organizáciu systémov riadenia a kontroly nevyhnutných na zabezpečenie správnosti, zákonnosti a oprávnenosti žiadostí o financovanie Spoločenstvom a budú sa týkať všeobecne uznaných štandardov osvedčenej administratívnej praxe stanovenej v prílohe I.

2. Keď sú niektoré alebo všetky úlohy príslušného orgánu delegované na sprostredkujúce organizácie, usmernenia uvedené v odseku 1 stanovujú podrobné pravidlá pre:

- a) jasné vymedzenie a pridelovanie úloh, najmä pokiaľ ide o riadenie, platby a kontroly a overovanie splnenia:
- i) podmienok stanovených v rozhodnutiach Komisie o schválení žiadostí o spolufinancovanie uvedené v článku 8 rozhodnutia 2000/596/ES,
  - ii) pravidiel o oprávnenosti výdavkov stanovených v prílohe I rozhodnutia Komisie 2001/275/ES ⁽³⁾ a
  - iii) zásad politiky a činnosti spoločenstva, predovšetkým tých, ktoré sa týkajú pravidiel súťaže, verejného obstarávania, ochrany a zlepšovania životného prostredia, odstraňovania nerovnosti a presadzovania rovnosti medzi mužmi a ženami;
- b) zavedenie efektívnych systémov, ktoré zabezpečia, aby sprostredkujúce organizácie uspokojivo vykonávali svoje právomoci a
- c) poskytovanie informácií príslušnému orgánu o efektívnom plnení ich úloh a popis použitých prostriedkov.

3. V súlade s článkom 18 ods. 1 písm. b) rozhodnutia 2000/596/ES zašlú členské štáty Komisii najneskôr do dvoch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia, okrem informácií obsiahnutých v prvej žiadosti o spolufinancovanie, popis systémov riadenia a kontroly, ktoré zaviedli, a akýchkoľvek plánovaných zlepšení, pričom zohľadnia najmä všeobecne uznané štandardy osvedčenej administratívnej praxe stanovenej v prílohe I.

Tento popis bude obsahovať tieto informácie o príslušnom orgáne:

- a) úlohy, ktoré mu boli zverené;
- b) rozdelenie týchto úloh medzi príslušný orgán a sprostredkujúcu organizáciu takým spôsobom, aby bolo zabezpečené dostatočné oddelenie úloh týkajúcich sa riadenia, platieb a kontroly, aby bolo zabezpečené spoľahlivé finančné riadenie;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 83, 27. 3. 1999, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 292, 15. 11. 1996, s. 2.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 95, 5. 4. 2001, s. 27.

- c) informácie o všetkých sprostredkujúcich organizáciách;
- d) postupy prijímania, overovania a potvrdzovania platobných príkazov a postupy schvaľovania a uhrádzania výdavkov a ich zapisovania do účtov;
- e) ustanovenia upravujúce vykonávanie revízií vnútornými revíznymi oddeleniami alebo rovnakým spôsobom.

4. Komisia v spolupráci s členskými štátmi preskúma systémy riadenia a kontroly a poukáže na všetky nedostatky, pokiaľ ide o transparentnosť kontrol fungovania fondu a plnenie úloh Komisie podľa článku 274 zmluvy o ES.

Článok 4

1. Systémy riadenia a kontroly členských štátov zabezpečia adekvátne revízne záznamy.

2. Revízny záznam sa bude považovať za dostatočný, ak umožní:

- a) odsúhlasenie súhrnných účtov potvrdených pre Komisiu s jednotlivými záznamami o výdavkoch a podpornými dokumentmi, ktoré sú vedené na rôznych administratívnych úrovniach a ktoré vedú koneční príjemcovia, ako aj organizácie alebo firmy zodpovedné za realizáciu projektov a
- b) overenie pridelenia a prevodov finančných prostriedkov spoločnosti a štátnych finančných prostriedkov, ktoré sú k dispozícii.

Indikatívny popis požiadaviek na informácie pre dostatočný revízny záznam je uvedený v prílohe II.

3. Príslušný orgán zavedie postupy, aby zabezpečil vedenie evidencie o umiestnení všetkých dokladov, ktoré sa týkajú konkrétnych platieb zrealizovaných podľa dotknutého vnútroštátneho programu realizácie, a aby mohli byť tieto doklady predložené k nahliadnutiu, ak o to požiada:

- a) personál zodpovedný za vybavovanie platobných príkazov,
- b) národné revízne orgány, ktoré vykonajú kontroly požadované podľa článku 5 ods. 1 tohto rozhodnutia,
- c) oddelenie alebo orgán príslušného orgánu poverený potvrdzovaním predbežných alebo konečných platobných príkazov stanovených v článku 17 rozhodnutia 2000/596/ES a
- d) úradníci a splnomocnení zástupcovia Komisie a Európskeho dvora audítorov.

Úradníci a zástupcovia zodpovední za kontroly alebo osoby oprávnené na tento účel si môžu vyžiadať kópie dokladov uvedených v tomto odseku.

4. Príslušné orgány budú po dobu piatich rokov od úhrady konečného zostatku Komisiou na akýkoľvek projekt uchovávať pre potreby Komisie všetky podporné dokumenty, t. j. originály alebo overené verzie, ktoré zodpovedajú originálu na všeobecne akceptovaných nosičoch údajov, ktoré sa týkajú výdavkov

a kontrol dotknutých projektov. Táto lehota sa preruší v prípade súdneho konania alebo na základe riadne odôvodnenej žiadosti Komisie.

Článok 5

1. Členské štáty budú organizovať kontroly projektov na základe vhodného výberového postupu, ktoré sú určené najmä na:

- a) overenie správneho fungovania existujúcich systémov riadenia a kontroly;
- b) selektívne overenie výkazov výdavkov vypracovaných na rôznych príslušných úrovniach na základe analýzy rizika.

2. Kontroly sa budú vzťahovať najmenej na 20 % celkových oprávnených výdavkov na každý národný program realizácie a na reprezentatívnu vzorku schválených projektov, pričom sa zohľadnia požiadavky odseku 3. Členské štáty zabezpečia, aby boli kontroly náležite oddelené od postupov realizácie alebo platobných postupov, ktoré sa týkajú projektov.

3. Uvedú sa vybrané projekty, popíše sa metóda výberu vzoriek a vypracuje sa správa o výsledku všetkých kontrol a o opatreniach, ktoré boli prijaté vo vzťahu k zisteným odchýlkam alebo chybám.

4. Vzorka projektov, ktoré sa majú kontrolovať bude:

- a) zahrňovať vhodný výber projektov podľa typu a veľkosti;
- b) brať do úvahy akékoľvek rizikové faktory, ktoré zistili vnútroštátne kontroly alebo kontroly Komisie;
- c) odrážať koncentráciu projektov v rámci určitých príjemcov dotácií tak, aby boli hlavní príjemcovia podrobení najmenej jednej kontrole pred uzavretím každej formy národného programu realizácie.

Článok 6

Pri vykonávaní kontrol budú členské štáty overovať nasledovné:

- a) efektívnosť uplatňovania systémov riadenia a kontroly;
- b) pokiaľ ide o primeraný počet účtovných záznamov, zhodu týchto záznamov s podpornými dokumentmi v evidencii sprostredkujúcich organizácií, ktorým príslušný orgán delegoval určitú mieru zodpovednosti za realizáciu, príjemcov dotácií a kde je to potrebné, iných organizácií alebo firiem zapojených do realizácie projektu;
- c) existenciu dostatočného revízneho záznamu;
- d) či charakter a dátum výdavkových položiek zodpovedá požiadavkám spoločnosti, požiadavkám stanoveným v priebehu vnútroštátneho výberového konania, zmluvným podmienkam alebo listine o udelení dotácie a skutočne vykonanej práci;

- e) či využitie alebo zamýšľané využitie projektu je v súlade s cieľmi stanovenými v národnom programe realizácie uvedenými v článku 8 rozhodnutia 2000/596/ES;
- f) či sú finančné príspevky spoločenstva v medziach stanovených v článku 13 rozhodnutia 2000/596/ES alebo v akýchkoľvek iných uplatniteľných ustanoveniach a či sú vyplácané príjmom bez akýchkoľvek znížení alebo omeškania;
- g) či príslušné národné spolufinancovanie bolo skutočne dané k dispozícii a
- h) či boli spolufinancované projekty zrealizované podľa požiadaviek článku 4 a článku 9 ods. 1 rozhodnutia 2000/596/ES.

Článok 7

Kontroly zistia, či problémy, ktoré sa vyskytli, sú systémového charakteru a nesú so sebou riziko pre ostatné projekty, ktoré realizuje ten istý príjemca dotácie alebo spravuje ten istý riadiaci orgán. Určia tiež príčiny takýchto situácií, ďalšie preskúmanie, ktoré sa môže požadovať, a nevyhnutné nápravné a preventívne opatrenia.

Článok 8

Členské štáty budú každý rok informovať Komisiu v správe uvedenej v článku 20 ods. 2 rozhodnutia 2000/596/ES o tom, ako uplatňovali články 5, 6 a 7 tohto rozhodnutia v priebehu predchádzajúceho roka, pričom v prípade potreby doplnia alebo vykonajú aktualizáciu opisu uvedeného v článku 4 ods. 2.

Článok 9

V prípade takých foriem pomoci, na ktorých sa zúčastňuje viacero členských štátov, alebo ak sú príjemcovia v niekoľkých členských štátoch, dotknuté členské štáty a Komisia sa dohodnú na administratívnej pomoci, ktorá je potrebná na zabezpečenie náležitej kontroly.

KAPITOLA III

VÝKAZY VÝDAVKOV

Článok 10

1. Výkazy výdavkov potvrdí podľa modelu stanoveného v prílohe IV jednotlivec alebo oddelenie v rámci platobného orgánu, ktorý funguje nezávisle od všetkých schvalujúcich oddelení.
2. Príslušný orgán poskytne pri všetkých výdavkoch, ktoré vykáže Komisii, záruku, že riadenie národných programov realizácie sa uskutočňuje v súlade so všetkými uplatniteľnými predpismi spoločenstva a že finančné prostriedky sa využívajú

podľa zásad spoľahlivého finančného riadenia. Táto záruka potvrdí, že žiadosť o spolufinancovanie sa vzťahuje iba na výdavky, ktoré:

- a) skutočne vznikli príjemcovi dotácie, ako je definované v článku 2 písm. d) rozhodnutia 2001/275/ES počas obdobia oprávnenosti programu, ako je definované v rozhodnutiach o schválení žiadostí o spolufinancovanie a
- b) týkajú sa projektov, ktoré vybral na spolufinancovanie príslušný národný program realizácie podľa stanovených výberových kritérií a postupov a ktoré spĺňali pravidlá spoločenstva po dobu, keď tieto výdavky vznikli.

3. Na konci programu predloží členský štát do šiestich mesiacov konečný výkaz stanovený v prílohe IV. Ak toto nesplní, Komisia automaticky uzavrie tento program a relevantné čiastky pridelené na tento program prerozdelí.

4. Skôr ako sa podá žiadosť Komisii, overí príslušný orgán primeranosť vykonaných kontrol. Vykonaná práca sa podrobne opíše v záverečnej správe uvedenej v článku 20 ods. 3 rozhodnutia 2000/596/ES. Kontroly sa budú týkať hmotných aspektov a efektívnosti projektov, ako aj ich finančných a účtovných hľadísk.

KAPITOLA IV

FINANČNÉ OPRAVY ČLENSKÝCH ŠTÁTOV

Článok 11

1. V prípade systémových chýb bude vyšetrowanie podľa článku 19 ods. 1 rozhodnutia 2000/596/ES zahrňovať všetky projekty, ktoré môžu byť dotknuté.
2. Pri zrušení celého príspevku spoločenstva alebo jeho časti budú brať členské štáty do úvahy charakter a závažnosť týchto chýb a finančnú stratu pre fond.
3. Členské štáty budú informovať Komisiu v zozname pripojenom k správe uvedenej v článku 20 ods. 2 rozhodnutia 2000/596/ES o každom konaní o zrušení pomoci, ktoré bolo začaté v priebehu predchádzajúceho roka.

Článok 12

1. Keď sa čiastky musia vymáhať po zrušení príspevku spoločenstva podľa článku 18 ods. 1 písm. g) rozhodnutia 2000/596/ES, príslušné oddelenie alebo organizácia začne konanie o náhradu a informuje o tom príslušný orgán. Informácia o vymáhaní sa postúpi Komisii a účty sa budú viesť v súlade s článkom 13 tohto rozhodnutia.

2. Členské štáty budú informovať Komisiu v správe uvedenej v článku 20 ods. 2 rozhodnutia 2000/596/ES o tom, ako rozhodli a aké opätovné použitie zrušených finančných prostriedkov navrhujú.

Článok 13

Príslušný orgán bude viesť účet čiastok hradených z platieb pomoci spoločenstva, ktoré už boli vykonané a zabezpečiť, aby boli tieto čiastky uhradené bez meškania. Po úhrade zníži príslušný orgán svoj ďalší výkaz výdavkov pre Komisiu o čiastku rovnú uhradeným sumám, alebo, ak je táto čiastka nedostatočná, nahradí ju Spoločenstvu. K čiastkam, ktoré sa majú uhradiť, sa bude pripočítavať úrok od dátumu ich splatnosti v sadzbe stanovenej v článku 94 nariadenia Komisie (Euroatom, ESUO, ES) č. 3418/93 z 9. decembra 1993 stanovujúceho podrobné pravidlá pre vykonávanie určitých ustanovení finančného nariadenia ⁽¹⁾ z 21. decembra 1977 naposledy zmeneného a doplneného nariadením (ES) č. 1687/2001 ⁽²⁾, pre prvý pracovný deň mesiaca, v ktorom je dlh splatný.

Pri predkladaní správy uvedenej v článku 20 ods. 2 rozhodnutia 2000/596/ES zašlú členské štáty Komisii zoznam zistených chýb s uvedením uhradených čiastok alebo čiastok čakajúcich na úhradu a v prípade potreby, akýchkoľvek správnych alebo súdnych konaní začatých s cieľom vymáhania čiastok, ktoré neboli riadne zaplatené.

KAPITOLA V

FINANČNÉ OPRAVY KOMISIE

Článok 14

1. Čiastka finančných opráv vykonaných Komisiou podľa článku 18 ods. 4 písm. b) rozhodnutia 2000/596/ES na jednotlivé alebo systémové chyby sa stanoví vždy, keď je to možné alebo dosiahnuteľné na základe jednotlivých protokolov a bude rovná čiastke výdavkov, ktoré boli nesprávne účtované z fondu, pričom sa zohľadní zásada proporcionality.

2. Ak nie je možné alebo dosiahnuteľné presne vyčíslieť čiastku chybných výdavkov, alebo ak by bolo neprimerané zrušiť všetky dotknuté výdavky, Komisia založí svoje finančné opravy na:

- a) odhade, pričom použije reprezentatívnu vzorku transakcií, ktoré sú svojou povahou analogické; alebo
- b) paušále, pričom v tomto prípade zhodnotí závažnosť porušenia pravidiel a rozsah zistenej chyby a jej finančné dôsledky.

3. Ak Komisia založí svoje stanovisko na skutočnostiach, ktoré zistili revízori mimo svojich oddelení, vyvodí svoje vlastné závery

o finančných dôsledkoch po preskúmaní opatrení, ktoré prijali členské štáty podľa článku 18 ods. 1 rozhodnutia 2000/596/ES.

4. Lehota, do ktorej môže dotknutý členský štát odpovedať na žiadosť podľa článku 18 ods. 3 rozhodnutia 2000/596/ES, bude dva mesiace. V riadne odôvodnených prípadoch môže Komisia schváliť dlhšiu lehotu.

5. Ak Komisia navrhne finančné opravy určené na základe odhadu alebo paušálne, členským štátom bude na základe preskúmania príslušných spisov daná možnosť preukázať, že skutočný rozsah chyby bol menší, ako ocenenie Komisie. Členský štát môže po dohode s Komisiou obmedziť rozsah tohto preskúmania na primeraný podiel alebo vzorku príslušných spisov. Okrem riadne odôvodnených prípadov, čas povolený na takéto preskúmanie nepresiahne ďalšiu lehotu dvoch mesiacov po uplynutí dvojmesačnej lehoty uvedenej v odseku 4. Komisia vezme do úvahy každý dôkaz, ktorý predloží členský štát v rámci týchto lehôt.

6. Ak Komisia pozastaví platby podľa článku 19 ods. 2 rozhodnutia 2000/596/ES, alebo keď po uplynutí lehoty uvedenej v odseku 4 pretrvávajú dôvody na pozastavenie, alebo ak členský štát neinformoval Komisiu o opatreniach, ktoré boli prijaté na opravu chýb, použije sa článok 18 ods. 4 rozhodnutia 2000/596/ES.

7. Usmernenia o zásadách, kritériách a smerných tarifách, ktoré majú použiť oddelenia Komisie pri určovaní paušálnych opráv, sú stanovené v prílohe III tohto rozhodnutia.

Článok 15

1. Každé vrátenie peňazí Komisii podľa článku 19 ods. 3 rozhodnutia 2000/596/ES sa vykoná do termínu stanoveného v príkaze na úhradu vypracovaného podľa článku 28 finančného nariadenia z 21. decembra 1977 ⁽³⁾. Týmto dátumom splatnosti bude posledný deň druhého mesiaca nasledujúceho po vydaní takéhoto príkazu.

2. Následkom každého oneskorenia pri realizácii vrátenia finančnej čiastky vznikne úrok z dôvodu neskorej platby, ktorý začne plynúť od dátumu splatnosti uvedeného v odseku 1 a skončí sa dňom skutočného vrátenia peňazí. Uplatniteľná úroková sadzba bude zodpovedať tomu, ako je uvedené v článku 13 tohto rozhodnutia.

3. Finančná oprava podľa článku 19 ods. 2 rozhodnutia 2000/596/ES sa nedotkne záväzku členského štátu uskutočňovať vymáhanie podľa článku 18 ods. 1 písm. g) rozhodnutia 2000/596/ES a článku 12 ods. 1 tohto rozhodnutia a záväzku vymáhať štátnu pomoc podľa článku 14 nariadenia (ES) č. 659/1999.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 315, 16. 12. 1993, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 228, 24. 8. 2001, s. 8.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 356, 31. 12. 1977, s. 1.

KAPITOLA VI

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 16

Nič v tomto rozhodnutí nebráni členským štátom uplatňovať prísnejšie vnútroštátne pravidlá kontroly, ako sú tu uvedené.

Článok 17

Toto rozhodnutie je adresované členským štátom.

V Bruseli 18. decembra 2001

Za Komisiu

António VITORINO

člen Komisie

_____

PRÍLOHA I

ŠTANDARDY OSVEDČENEJ ADMINISTRATÍVNEJ PRAXE NA ZABEZPEČENIE SPOLAHLIVÉHO FINANČNÉHO RIADENIA POMOCI POSKYTOVANEJ V RÁMCI EURÓPSKEHO FONDU PRE UTEČENCOV (ČLÁNOK 3)**1. Dodržiavanie vnútroštátnych pravidiel a pravidiel spoločenstva a presnosť platobného príkazu**

Príslušné orgány alebo sprostredkujúce organizácie, ktorým boli zverené určité úlohy, majú overiť dodržanie vnútroštátnych právnych predpisov a právnych predpisov spoločenstva, a najmä podmienok stanovených v národnom programe realizácie schválenom Komisiou, pravidiel týkajúcich sa oprávnenosti výdavkov v rámci fondu a v prípade potreby, pravidiel týkajúcich sa súťaže, verejného obstarávania, ochrany a podpory životného prostredia, odstránenia nerovností a presadzovania rovnosti medzi mužmi a ženami, a prostredníctvom preverenia výberových konaní, udeľovania kontraktov, pokroku v realizácii projektu, platieb a prijatia výsledkov práce majú potvrdiť, že platobné príkazy sú oprávnené a presné.

Tieto preverky sa budú vykonávať prostredníctvom systému kontroly. Jedna z hlavných úloh príslušného orgánu spočíva v monitorovaní riadneho fungovania tohto systému kontroly.

2. Platby a náhrada

- 2.1. Správna jednotka zodpovedná za vykonávanie platieb príjemcom dotácie musí mať k dispozícii dokumenty potvrdzujúce, že dotácia bola pridelená na konkrétny projekt a že boli vykonané požadované administratívne a fyzické preverky. Účtovné postupy majú zabezpečiť, aby boli výkazy úplné, presné a pripravené načas a aby sa zistila a opravila každá chyba alebo vynechanie, a to najmä prostredníctvom overovania a kontrol krížovými súčtami vykonávanými v pravidelných intervaloch, ktoré nepresahujú tri mesiace.

Zavedené postupy majú zabezpečiť, aby sa platba uhradila iba žiadateľovi na jeho bankový účet alebo jeho zmocnencovi. Platby má vykonávať bankár orgánu alebo, podľa potreby, štátna pokladňa, alebo, kde je to možné, do piatich dní od zaúčtovania tejto čiastky sa odošle šek. Je potrebné prijať postupy na zabezpečenie toho, aby všetky platby, na ktoré neboli vykonané prevody, alebo nepreplatené šeky boli pripísané na účet fondu. Súhlas schvaľujúceho úradníka a/alebo jeho nadriadeného je možné zrealizovať elektronickými prostriedkami za predpokladu, že je zabezpečená zodpovedajúca úroveň bezpečnosti týchto prostriedkov a že totožnosť podpisujúcej osoby je zapísaná do elektronických záznamov.

- 2.2. Predchádzajúci odsek sa analogicky použije na čiastky (prepadnuté záruky, refundované platby atď.), ktoré má refundovať príslušný orgán v prospech fondu. Je to najmä tento orgán, ktorý má stanoviť systém na uznávanie všetkých čiastok splatných do fondu. Tento systém sa má v pravidelných intervaloch kontrolovať, aby sa prijali kroky na inkasovanie pohľadávok po lehote splatnosti.

Príslušný orgán môže poveriť iný orgán úlohou inkasovať určité kategórie vymáhateľnej čiastky za predpokladu, že budú splnené náležité upravené podmienky stanovené v článku 2 písm. b) a že tento iný orgán v pravidelných intervaloch a načas, najmenej raz za mesiac, podáva správy tomuto orgánu o všetkých uznaných príjmoch a zinkasovaných peniazoch.

Príslušný orgán by mal zaviesť postupy na zabezpečenie toho, aby boli všetky pohľadávky rýchlo vybavené.

3. Definícia a štandardizácia postupov a povinností

- 3.1. Príslušný orgán by mal písomne stanoviť podrobné postupy na monitorovanie realizácie projektu a na prijímanie, registrovanie a vybavenie pohľadávok vrátane popisu všetkých dokumentov, ktoré sa majú použiť.
- 3.2. Úlohy a povinnosti každého úradníka, oprávneného zástupcu alebo osoby splnomocnenej na tento účel by sa mali stanoviť písomne, ako aj rozsah jeho právomoci vo vzťahu k finančným prostriedkom.
- 3.3. Každý úradník, oprávnený zástupca alebo osoba splnomocnená na tento účel, ktorá je zodpovedná za vydávanie povolení, by mal mať k dispozícii vyčerpávajúci kontrolný zoznam s podrobným uvedením overení, ktorých vykonanie sa od nej požaduje, a do všetkých dokumentov podporujúcich akúkoľvek pohľadávku pripojí svoje osvedčenie o tom, že preverky boli vykonané. Dôkaz o revízii práce poskytnie starší úradník.
- 3.4. Keď sa pohľadávky vybavujú pomocou počítačového systému, prístup do počítačového systému bude chránený a kontrolovaný takým spôsobom, aby:
- všetky údaje vložené do systému boli riadne overené, aby sa zabezpečilo odhalenie a oprava vstupných chýb,
  - okrem oprávnených úradníkov, zástupcov alebo splnomocnených osôb, ktorým bolo pridelené heslo, nemohol nikto iný vkladať, upravovať alebo overovať žiadne údaje,
  - totožnosť každého úradníka, oprávneného zástupcu alebo osoby splnomocnenej vkladať alebo upravovať údaje alebo programy bola zaznamenaná do protokolu operácií.

PRÍLOHA II

INDIKATÍVNY ZOZNAM INFORMÁCIÍ POŽADOVANÝCH PRE REVÍZNY ZÁZNAM (ČLÁNOK 4)

Revízny záznam sa považuje za adekvátny v zmysle článku 4 ods. 2, ak sú pre daný národný program realizácie splnené tieto požiadavky:

1. Prijemcovia dotácie poskytnú v účtovných záznamoch vedených na príslušných úrovniach riadenia podrobné informácie o vzniknutých výdavkoch pre každý spolufinancovaný projekt. Uvedú dátum vypracovania dokladov, čiastku každej výdavkovej položky, charakter sprievodného dokladu a dátum a spôsob platby. Pripoja sa potrebné písomne doložené materiálne dôkazy (faktúry atď).
2. V prípade ak sa výdavkové položky dotýkajú spolufinancovaného projektu iba čiastočne, preukáže sa správnosť pridelenia tejto čiastky medzi spolufinancovaný projekt a ostatné projekty. To isté platí pre typy výdavkov, ktoré sa považujú za oprávnené v medziach ostatných nákladov alebo v pomere k nim.
3. Špecifikácia a finančný plán projektu, správy o pokroku projektu, dokumenty týkajúce sa pridelenej finančnej pomoci, výberové konania a udeľovanie kontraktov atď., to všetko sa tiež bude evidovať na príslušnej úrovni riadenia.
4. S cieľom oznamovania výdavkov, ktoré skutočne vznikli sprostredkujúcemu orgánu medzi príjemcom/ami dotácie, ktorý/í skutočne realizuje/ú projekty a príslušným orgánom, ktorý bol určený podľa článku 7 rozhodnutia 2000/596/ES, sa k informáciám požadovaným podľa odseku 1 pripojí podrobný výkaz výdavkov s vysvetlením všetkých výdavkových položiek pre každý projekt s cieľom kalkulácie celkovej potvrdenej čiastky. Podrobné výkazy výdavkov tvoria podporné dokumenty pre účtovné záznamy sprostredkujúceho orgánu.
5. Sprostredkujúca organizácia bude viesť účtovné záznamy pre každý projekt a pre celkové čiastky výdavkov potvrdených príjemcom finančnej podpory, ktorý realizuje projekty. Sprostredkujúce organizácie pri podávaní správ príslušnému orgánu predložia tomuto orgánu zoznam schválených projektov pre každý národný program realizácie, pričom pri každom projekte uvedú svoj úplný názov a názov príjemcov pridelenej finančnej čiastky, ktorí ho realizujú, dátum udelenia tejto pomoci, čiastky dlžné a zaplatené, príslušné výdavkové obdobie a celkovú sumu výdavkov na opatrenie. Tieto informácie tvoria sprievodný protokol v účtovných záznamoch príslušného orgánu a základ pre vypracovanie výkazov výdavkov, ktoré sa predkladajú Komisii.
6. Keď príjemcovia pridelenej dotácie, ktorí vykonávajú projekt, podávajú správu priamo príslušnému orgánu, podrobné výkazy výdavkov uvedené v odseku 4 budú tvoriť sprievodné spisy účtovných záznamov, ktoré vedie príslušný orgán, ktorý vypracuje zoznam spolufinancovaných projektov uvedený v odseku 5.
7. Keď viac ako jeden sprostredkujúci orgán robí prostredníka medzi príjemcom/ami pridelenej dotácie vykonávajúcim/i projekty a príslušným orgánom určeným podľa článku 7 rozhodnutia 2000/596/ES, každý sprostredkujúci orgán bude požadovať za svoju oblasť zodpovednosti podrobné výkazy výdavkov vypracované na nižšej úrovni, ktoré použijú ako podpornú dokumentáciu vo svojich vlastných účtoch a o ktorých musí podať správu vyššej úrovni s uvedením minimálne celkovej sumy výdavkov na každý projekt.
8. V prípade počítačového prenosu údajov musia všetky dotknuté orgány získať dostatok informácií z nižších úrovní, aby preukázali oprávnenosť svojich vlastných účtovných záznamov a súm, ktoré boli hlásené vyššie, a takto zabezpečili uspokojivý revízny záznam z celkových čiastok oznámených Komisii pre jednotlivé výdavkové položky a podporné doklady na úrovni príjemcu dotácie/vykonávania projektu.

PRÍLOHA III

USMERNENIA PRE ZÁSADY, KRITÉRIÁ A SMERNÉ TARIFY, KTORÉ MAJÚ POUŽIŤ ODDELENIA KOMISIE PRI URČOVANÍ FINANČNÝCH OPRÁV PODĽA ČLÁNKOV 18 A 19 ROZHODNUTIA 2000/596/ES

1. ZÁSADY

Účelom finančných opráv je znovu dosiahnuť situáciu, aby 100 % výdavkov vykázaných na spolufinancovanie z fondu bolo v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a právnymi predpismi spoločenstva. Toto umožní stanoviť mnohé kľúčové zásady, ktoré majú oddelenia Komisie používať pri určovaní finančných opráv:

- a) podvod je definovaný v článku 1 ods. 2 nariadenia (ES) č. 2988/95⁽¹⁾. Podvody môžu byť jednorazové alebo systémové;
- b) systémová chyba je opakujúca sa chyba kvôli závažným nedostatkom v systémoch riadenia a kontroly určených na zabezpečenie správneho účtovníctva a dodržiavania platných pravidiel a predpisov.
  - Ak sa rešpektujú uplatniteľné pravidlá a predpisy a prijímajú sa všetky primerané opatrenia na zabránenie, odhalenie a nápravu podvodu alebo chyby, nebudú sa požadovať žiadne finančné opravy.
  - Ak sa rešpektujú uplatniteľné pravidlá a predpisy, avšak je potrebné zlepšiť systémy riadenia a kontroly, členskému štátu sa poskytnú vhodné odporúčania bez toho, aby sa počítalo s finančnými opravami.
  - Ak sa zistia iba chyby vzťahujúce sa na sumu nižšiu ako 4 000 EUR, na členský štát sa má naliehať, aby tieto chyby opravil bez toho, aby začal konanie o finančnej oprave podľa článku 18 ods. 4 rozhodnutia 2000/596/ES.
  - Ak sú v systémoch kontroly a riadenia závažné nedostatky, ktoré by mohli viesť k systémovým chybám, najmä k nerešpektovaniu platných pravidiel a predpisov, vždy sa majú vykonať finančné opravy.
- c) Ak je to možné, určí sa čiastka finančnej opravy na základe jednotlivých protokolov a bude sa rovnat čiastke výdavkov, ktoré boli v dotknutých prípadoch nesprávne účtované fondu. Nie vždy sú však vhodné alebo použiteľné špecificky kvantifikované opravy pre každý jednotlivý konkrétny projekt, alebo môže byť neprimerané zrušiť celý dotknutý výdavok. V takýchto prípadoch musí Komisia určiť opravy na základe odhadu alebo paušálne.
- d) Ak existuje dôkaz o tom, že jednotlivé kvantifikovateľné chyby rovnakého typu sa vyskytli vo veľkom počte iných projektov, alebo v opatrení alebo v programe, avšak nie je nákladovo efektívne určovať chybné výdavky jednotlivo pre každý projekt, je možné založiť finančnú opravu na odhade.
  - Odhad sa môže použiť iba vtedy, ak je možné identifikovať homogénnu skupinu alebo podsúbor projektov a preukázať, že boli postihnuté nedostatkom. V takomto prípade sa výsledky dôkladnej preverky reprezentatívnej vzorky jednotlivých dotknutých súborov, ktoré boli náhodne vybrané, odhadnú pre všetky súbory tvoriace identifikovanú skupinu podľa všeobecne prijatých noriem revízie účtov.
- e) V prípade jednotlivých porušení alebo systémových chýb, ktorých finančný dopad nie je možné presne kvantifikovať, pretože podlieha príliš veľkému počtu premenných alebo je vo svojich účinkoch rozptýlený, ako tie, ktoré vyplývajú z toho, že preverky neboli vykonané efektívne, aby sa chybe zabránilo alebo aby sa zistila, alebo že nebola splnená podmienka pre poskytnutie pomoci alebo norma Spoločenstva, ale kde by však bolo neprimerané odmietnuť celú konkrétnu pomoc, použijú sa paušálne sadzby.
  - Paušálne opravy sa určujú podľa závažnosti nedostatku v systéme riadenia a kontroly alebo jednotlivého porušenia a finančných dôsledkov chyby. Zoznam toho, čo Komisia považuje za kľúčové a vedľajšie prvky systémov na účel hodnotenia závažnosti nedostatkov, je uvedený v oddiele 2.2. a smerná stupnica paušálnych sadzieb pre opravy v oddiele 2.3. Paušálne opravy sa použijú na všetky výdavky v rámci príslušného opatrenia alebo opatrení, pokiaľ neboli nedostatky obmedzené na určité oblasti výdavkov (jednotlivé projekty alebo typy projektov), pričom sa v tomto prípade použijú iba na tieto oblasti výdavkov. Ten istý výdavok bežne podlieha iba jednej oprave.
- f) V tých oblastiach, kde existuje hranica pre rozhodovanie podľa vlastného uváženia pri hodnotení závažnosti porušenia, ako je to v prípadoch nerešpektovania podmienok životného prostredia, opravy podliehajú týmto podmienkam: závažné nerešpektovanie pravidiel a jasne identifikovateľné spojenie s akciou, ktorá je financovaná spoločenstvom.

(1) Ú. v. ES L 312, 23. 12. 1995, s. 1.

- g) Bez ohľadu na druh opráv navrhnutých Komisiou, členský štát má vždy možnosť preukázať, že skutočná strata alebo riziko pre fond a rozsah alebo závažnosť chyby bola menšia ako ocenenie vykonané službami Komisie. Postup a lehoty sú stanovené v článku 14 ods. 4 a 5 tohto rozhodnutia.
- h) Na rozdiel od opráv vykonaných členskými štátmi podľa článku 19 ods. 1 rozhodnutia 2000/596/ES, finančné opravy, o ktorých rozhodla Komisia podľa článku 19 ods. 2 toho istého rozhodnutia, vždy zahrnujú čisté zníženie dotácie Spoločenstva pridelenej na dotknutý program.
- i) Ak systém revízie účtov členského štátu – Dvor audítorov, interné alebo externé revízie účtov – zistia chyby a členský štát prijme príslušné nápravné opatrenie podľa článku 19 ods. 1 rozhodnutia 2000/596/ES v primeranej lehote, Komisia nemôže uložiť žiadne finančné opravy podľa článku 19 ods. 2 rozhodnutia 2000/596/ES a členský štát môže opätovne použiť tieto finančné prostriedky. V ostatných prípadoch môže Komisia vykonať opravy na základe zistení národných audítorských orgánov a takisto vtedy, keď audítorský orgán EÚ zistí chybu. Ak Komisia založí svoje stanovisko na skutočnostiach, ktoré zistili a plne zdokladovali iné audítorské orgány EÚ, po preskúmaní odpovedí členského štátu sformuluje svoje vlastné závery o ich finančných dôsledkoch.

2. KRITÉRIÁ A TARIFY PRE PAUŠÁLNE OPRAVY

2.1. Kritériá

Ako bolo uvedené v odseku 1 písm. c), s paušálnymi opravami sa môže počítať vtedy, keď informácie vyplývajúce z previerky neumožňujú, aby bol finančný dopad jedného prípadu alebo niekoľkých prípadov chýb presne vyhodnotený štatistickými prostriedkami alebo s odvolaním sa na iné údaje, ktoré je možné overiť, ale nevedie k záveru, že členský štát adekvátne neoveril oprávnenosť prijatých pohľadávok.

O paušálnych opravách je potrebné uvažovať vtedy, keď Komisia zistí, že sa nevykonáva účinne akákoľvek kontrola, ktorú výslovne vyžaduje predpis, alebo sa vyžaduje implicitne s cieľom rešpektovania explicitnej normy (napríklad obmedzenie pomoci na určitý typ projektu), čo by mohlo viesť k systémovej chybe. Mali by sa zväziť aj vtedy, keď Komisia zistí závažné nedostatky v systémoch riadenia a kontroly, ktoré vedú k porušeniam v širokom meradle uplatniteľných pravidiel a predpisov, alebo keď zistí jednotlivé porušenia. Paušálne opravy môžu byť primerané aj vtedy, keď vlastné kontrolné oddelenia členských štátov zistia takéto chyby, ale členský štát neprijme v primeranej lehote príslušné nápravné opatrenie.

Pri určovaní toho, či má dôjsť k paušálnej finančnej oprave a ak áno, v akej sadzbe, všeobecným protiplnením bude ocenenie stupňa rizika alebo straty, ktorému je fond vystavený v dôsledku nedostatku v kontrole. Oprava má teda zodpovedať zásade proporcionálnosti. K špecifickým prvkom, ktoré je potrebné brať do úvahy, patrí:

1. či sa chyba vzťahuje na jednotlivý prípad, niekoľko prípadov alebo na všetky prípady;
2. či nedostatok súvisí s efektívnosťou systémov riadenia a kontroly vo všeobecnosti alebo s efektívnosťou konkrétneho prvku tohto systému, t. j. s vykonávaním konkrétnych funkcií nevyhnutných na zabezpečenie zákonnosti, správnosti a oprávnenosti výdavkov vykázaných na spolufinancovanie z fondu podľa uplatniteľných vnútroštátnych noriem a noriem spoločenstva (pozri oddiel 2.2 nižšie);
3. význam nedostatku v rámci súhrnu predpokladaných administratívnych a fyzických kontrol;
4. náchylnosť opatrení na podvod so zvláštnym zreteľom na ekonomický stimul.

2.2. Klasifikácia prvkov systémov riadenia a kontroly na účel použitia paušálnych sadzieb finančných opráv pre systémove nedostatky alebo jednotlivé porušenia

Systémy kontroly a riadenia pre fond pozostávajú z rôznych viac alebo menej dôležitých prvkov alebo funkcií na zabezpečovanie zákonnosti, správnosti a oprávnenosti výdavkov vykázaných na spolufinancovanie. Na účel stanovenia paušálnych opráv nedostatkov v takýchto systémoch alebo jednotlivých prípadoch chýb je vhodné rozčleniť funkcie systémov riadenia a kontroly na kľúčové a vedľajšie prvky.

Kľúčové prvky sú tie, ktoré boli určené a sú podstatné pre zabezpečenie zákonnosti a správnosti a v skutočnosti tvoria podstatu projektov podporovaných z fondu; vedľajšie prvky sú tie, ktoré prispievajú ku kvalite systému riadenia a kontroly a pomáhajú zabezpečovať riadne fungovanie systému vo vzťahu ku kľúčovým funkciám.

Uvedený zoznam obsahuje väčšinu prvkov dobrých systémov riadenia a kontroly a dobrej audítorskej praxe. Závažnosť nedostatkov a jednotlivých porušení je veľmi rozdielna, a preto bude prípady hodnotiť Komisia so zreteľom najmä na oddiel 2.4.

2.2.1. Kľúčové prvky na zabezpečenie oprávnenosti spolufinancovania

1. Ustanovenie a uplatňovanie postupov podávania žiadostí o finančnú podporu, posúdenie žiadostí, výber projektov na spolufinancovanie a výber kontrahentov/dodávateľov, náležité uverejnenie výzvy na podávanie žiadostí podľa postupov pre konkrétny program:
  - a) kde je to potrebné, dodržanie pravidiel týkajúcich sa propagácie, rovnosti príležitostí a verejného obstarávania a noriem a zásad zmluvy o rovnakom zaobchádzaní a vylúčenie diskriminácie, ak nie je možné použiť smernice ES o verejnom obstarávaní;
  - b) posúdenie žiadostí o finančnú podporu podľa kritérií a postupov programu, vrátane dodržania noriem týkajúcich sa hodnotenia dopadu na životné prostredie, právne predpisy a praktické postupy týkajúce sa rovnosti príležitostí;
  - c) výber projektov pre financovanie:
    - vybrané projekty zodpovedajú cieľom a zverejneným kritériám programu,
    - dôvody prijatia alebo zamietnutia žiadostí sú jasne vysvetlené,
    - dodržiavanie predpisov o štátnej pomoci,
    - dodržiavanie pravidiel o oprávnenosti,
    - začlenenie podmienok financovania do schvaľovacieho rozhodnutia.
2. Primerané overenie poskytnutia spolufinancovaných výrobkov a služieb a oprávnenosti výdavkov, ktoré účtoval programu príslušný orgán určený podľa článku 7 rozhodnutia 2000/596/ES a sprostredkujúce organizácie medzi príjemcom dotácie a príslušným orgánom:
  - a) overenie skutočne poskytnutého „tovaru“ (služieb, prác, dodávok atď.) v porovnaní s plánmi, faktúrami, akceptačnými dokladmi, znaleckými posudkami atď., ak je to vhodné, okamžite;
  - b) overenie dodržiavania podmienok schválenia finančnej podpory;
  - c) overenie oprávnenosti výdavkov, o ktoré sa žiada;
  - d) primerané ďalšie preskúmanie všetkých dôležitých otázok pred prijatím žiadosti;
  - e) udržiavanie primeraného a spoľahlivého účtovného systému;
  - f) uchovanie revízieho záznamu na všetkých úrovniach, počnúc príjemcom dotácie a v rámci celého systému;
  - g) prijatie vhodných opatrení na získanie presvedčenia o tom, že výkazy výdavkov, ktoré pre Komisiu potvrdzuje príslušný orgán, sú správne v tom zmysle, že:
    - výdavky boli zrealizované v rámci príslušnej lehoty na projekty, ktoré boli vybrané na spolufinancovanie podľa bežných postupov a všetkých uplatniteľných podmienok,
    - spolufinancované projekty boli skutočne zrealizované.
3. Dostatočný počet a kvalita námatkových kontrol projektov a ďalšieho preskúmania:
  - a) vykonávanie námatkových kontrol na najmenej 20 % oprávnených výdavkov podľa článku 5 tohto rozhodnutia doložených správou o práci, ktorú vykonal audítor;
  - b) vzorka je reprezentatívna a analýza rizika je primeraná;
  - c) primerané oddelenie služobných povinností na zabezpečenie nezávislosti;
  - d) ďalšie preskúmanie nasledujúce po kontrolách na zabezpečenie:
    - zodpovedajúceho hodnotenia výsledkov a finančných opráv, kde je to potrebné,
    - krokov na všeobecnej úrovni s cieľom opravy systémových chýb.

2.2.2. Vedľajšie prvky

- a) uspokojivé administratívne kontroly vo forme štandardných kontrolných zoznamov alebo ekvivalentných prostriedkov a náležitej dokumentácie, aby sa zabezpečilo napr.:
  - aby pohľadávky neboli zaplatené skôr a aby bolo možné samostatne identifikovať transakcie (zmluvy, príjmové doklady, faktúry, platby),
  - v rámci účtovného systému odsúhlasenie zaznamenaných výkazov a výdavkov,

- b) náležitý dohľad nad vybavovaním pohľadávok a nad schvaľovacími postupmi;
- c) uspokojivé postupy na zabezpečenie náležitého šírenia informácií o normách Spoločenstva;
- d) zabezpečovanie včasnej platby dotácií Spoločenstva príjemcom.

2.3. Smerné tarify paušálnych opráv

100 % oprava

Sadzba opravy sa môže stanoviť na 100 %, ak sú nedostatky v systéme riadenia a kontroly členského štátu alebo jednotlivé porušenia natoľko závažné, že vedú k úplnému nedodržaniu noriem spoločenstva, v dôsledku čoho sú všetky platby protiprávne.

25 % oprava

Keď má členský štát vážne nedostatky v uplatňovaní svojho systému riadenia a kontroly a existuje dôkaz o rozsiahlej chybe a nedbalosť pri pôsobení proti protiprávnym alebo podvodným praktikám, je 25 % oprava opodstatnená, keďže je možné odôvodnene predpokladať, že možnosť beztretno predkladať protiprávne nároky zapríčiní fondu mimoriadne vysoké straty. Oprava v takejto sadzbe je primeraná aj pre chyby v konkrétnom jednotlivom prípade, ktoré sú závažné, avšak neanulujú celý projekt.

10 % oprava

Ak jeden alebo niekoľko kľúčových prvkov systému nefunguje, alebo funguje tak zle alebo nepravidelne, že je úplne neúčinný pri určovaní oprávnenosti nároku alebo pri predchádzaní chybe, je 10 % oprava opodstatnená, keďže je možné odôvodnene urobiť záver, že existovalo veľké riziko rozsiahlej straty pre fond. Táto sadzba opravy je primeraná aj pre jednotlivé chyby menšej závažnosti vo vzťahu ku kľúčovým prvkom systému.

5 % oprava

Ak všetky kľúčové prvky systému fungujú, avšak nie natoľko dôsledne, pravidelne a do takej hĺbky, ako požadujú predpisy, potom je opodstatnená 5 % oprava, keďže je možné odôvodnene urobiť záver, že neposkytujú dostatočnú úroveň zabezpečenia oprávnenosti nárokov a že riziko pre fond je významné. 5 % oprava môže byť primeraná aj pre menej závažné chyby v jednotlivých projektoch vo vzťahu ku kľúčovým prvkom systému.

Skutočnosť, že spôsob, akým systém funguje, je možné zdokonaľiť, nie je sama osebe dostatočným dôvodom na opravu. Musí existovať vážny nedostatok v dodržiavaní explicitných noriem alebo štandardov platnej praxe spoločenstva a tento nedostatok musí vystavovať fond skutočnému riziku straty alebo chyby.

2 % oprava

Ak je realizácia primeraná vo vzťahu ku kľúčovým prvkom systému, ale úplne zlyhá fungovanie jedného alebo niekoľkých vedľajších prvkov, je opodstatnená 2 % oprava s cieľom znížiť riziko straty pre fond alebo zmenšiť závažnosť takehoto porušenia.

2 % oprava sa zvýši na 5 %, ak sa zistí ten istý nedostatok vo vzťahu k výdavkom po dátume prvej uloženej opravy a členský štát neprijme primerané nápravné opatrenia pre tú časť systému, ktorá je po prvej oprave chybná.

Oprava vo výške 2 % je opodstatnená aj vtedy, keď Komisia bez uloženia akejkoľvek opravy informovala členský štát o potrebe zlepšenia vedľajších prvkov systému, ktoré sú síce vhodné, ale nefungujú uspokojivo, avšak členský štát neprijal potrebné kroky.

Opravy kvôli nedostatkom vo vedľajších prvkoch systémov riadenia a kontroly sa uložia iba vtedy, keď v kľúčových prvkoch neboli zistené žiadne nedostatky. Ak sú nedostatky vo vzťahu k vedľajším aj kľúčovým prvkom, vykonajú sa opravy iba v takej sadzbe, aká je použiteľná na tieto kľúčové prvky.

2.4. Nejednoznačné prípady

Ak by oprava vyplývajúca z prísneho uplatnenia týchto smerníc bola neprimeraná, môže sa navrhnuť nižšia sadzba opravy.

Keď napríklad nedostatky vyplynuli z ťažkostí pri výklade noriem alebo požiadaviek spoločenstva (okrem prípadov, keď by sa oprávnene očakávalo od členského štátu, že tieto ťažkosti prednesie Komisii) a národné orgány prijali účinné kroky na odstránenie takýchto nedostatkov, akonáhle boli zistené, môže sa vziať do úvahy tento zmierňujúci faktor a môže sa navrhnúť nižšia sadzba alebo žiadna oprava. Podobne by sa mali brať do úvahy nároky právnej istoty, keď tieto nedostatky neboli oznámené po predchádzajúcich auditoch služieb Komisie.

Vo všeobecnosti sa skutočnosť, že deficitné systémy kontroly a riadenia boli napravené okamžite potom, ako boli nedostatky oznámené členskému štátu, nepovažuje za zmierňujúci faktor pri hodnotení finančného dopadu systémových chýb predtým, ako bola táto náprava vykonaná.

2.5. Základ pre oceňovanie

Keď je známa situácia v iných členských štátoch, vykoná Komisia porovnanie medzi nimi, aby sa zabezpečilo rovnaké zaobchádzanie pri stanovovaní sadzieb opráv.

Sadzba opravy sa má uplatniť na tú časť výdavkov, ktorá je vystavená riziku. Keď nedostatok vyplýva z toho, že členský štát neprijal vhodný kontrolný systém, potom sa má oprava uplatniť na celé výdavky, na ktoré sa požadoval tento kontrolný systém. Ak existuje dôvod domnievať sa, že daný nedostatok je obmedzený nedostatkom v uplatňovaní kontrolného systému konkrétneho orgánu alebo regiónu, ktorý prijal členský štát, oprava sa má obmedziť na výdavky spadajúce pod kontrolu tohto orgánu alebo regiónu. Ak sa nedostatok týka, napr. overenia kritérií oprávnenosti na vyššiu mieru pomoci, potom má oprava vychádzať z rozdielu medzi vyššou a nižšou mierou pomoci.

Bežne by sa oprava mala týkať výdavkov na opatrenie za skúmané obdobie, napr. za jeden finančný rok. Ak však chyba vyplýva zo systémových nedostatkov, ktoré sú očividne dlhodobé a majú dopad na výdavky za niekoľko rokov, potom sa má oprava týkať všetkých výdavkov, ktoré členský štát vykázal po dobu trvania systémového nedostatku až do mesiaca, keď ju napravil.

Ak sa v tom istom systéme zistí niekoľko nedostatkov, paušálne sadzby opravy sa nekumulujú, pričom sa najzávažnejší nedostatok vezme za ukazovateľ rizik, ktoré preukázal kontrolný systém ako celok⁽¹⁾. Tieto sa použijú na výdavky, ktoré ostali po odpočítaní čiastok, ktoré boli zamietnuté pre jednotlivé súbory. V prípade, že členský štát neuplatní pokuty stanovené právom spoločenstva, bude finančná oprava predstavovať tieto neuplatnené pokuty spolu s 2 % zvyšných pohľadávok, pretože neuplatnením pokút sa zvyšuje riziko, že budú predložené protiprávne pohľadávky.

3. POUŽITIE A ÚČINOK ČISTÝCH FINANČNÝCH OPRÁV

Ak členský štát súhlasí s vykonaním finančnej opravy navrhutej v postupe podľa článku 19 ods. 1 rozhodnutia 2000/596/ES, Komisia nemusí uložiť čisté zníženie dotácie, ale môže povoliť členskému štátu, aby uvoľnenú čiastku pridelil inde. Avšak finančné opravy uložené Komisiou podľa článku 19 ods. 2 rozhodnutia 2000/596/ES budú po ukončení postupu stanoveného článkom 18 ods. 3 a 4 toho istého rozhodnutia vo všetkých prípadoch zahrňovať čisté zníženie indikatívneho pridelenia pomoci z fondu.

Čistá oprava sa vykoná automaticky, ak Komisia usúdi, že členský štát nezohľadnil dostatočne závery o chybách, ktoré zistilo Spoločenstvo alebo národné orgány a/alebo ak sa táto chyba týka závažného nedostatku v systéme riadenia a kontroly tohto členského štátu alebo riadiacich alebo platobných orgánov.

Každá suma dlžná Komisii v dôsledku čistých opráv sa má uhradiť spolu s úrokom podľa článku 19 ods. 3 rozhodnutia 2000/596/ES a podľa článku 15 ods. 2 tohto rozhodnutia.

(1) Pozri aj oddiel 2.3 (2 % oprava).

PRÍLOHA IV

EURÓPSKA KOMISIA

EURÓPSKY FOND PRE UTEČENCOV

Výkaz výdavkov a platobný príkaz

(odoslať úradnou cestou jednotke 1 Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť a vnútorné záležitosti, Rue de la Loi/Westraat 200, B-1049 Brusel)

Názov programu: .....

Rozhodnutie Komisie č ..... z .....

POTVRDENIE

Dolupodpísaný/á ....., zastupujúci/a orgán zodpovedný za vykonávanie Európskeho fondu pre utečencov podľa článku 7 rozhodnutia 2000/596/ES ....., týmto potvrdzujem, že všetky oprávnené výdavky, ktoré zodpovedajú príspevku z Európskeho fondu pre utečencov a jeho národných partnerov (verejných alebo súkromných, podľa okolností), uhradili príjemcovia finančnej podpory v súlade s napredovaním programu, po ..... a úhrnom: ....., (presná čiastka na dve desatinné miesta).

Pripojený výkaz výdavkov rozpísaných po opatreniach tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto potvrdenia.

Taktiež potvrdzujem, že projekt postupuje v súlade s cieľmi vysvetlenými v rozhodnutí Komisie, ktorým sa schvaľuje žiadosť o spolufinancovanie a s ustanoveniami rozhodnutia 2000/596/ES, najmä pokiaľ ide o uplatnenie postupov riadenia a finančnej kontroly na projekt s cieľom zabezpečiť riadny výkon povinností (poskytnutie spolufinancovaných výrobkov a služieb) a skutočnú realizáciu výdavkov, aby sa predišlo chybám, aby boli odhalené a napravené, aby sa podvod trestne stíhal a aby boli vrátené neoprávnené zaplatené čiastky.

Podporná dokumentácia je a bude prístupná po dobu najmenej piatich rokov od úhrady zostatku Komisiou.

Potvrdzujem, že:

1. výkaz výdavkov je presný a vychádza z účtovných osnov založených na podkladoch, ktoré je možné overiť a
2. výkaz zahrnuje uskutočnené refundácie, príjem projektov financovaných v rámci programu a akýkoľvek inkasovaný úrok.

Dátum: .....

.....
(Meno, tlačným písmom)

.....
(Funkcia a podpis príslušného orgánu)

VÝDAVKY PODĽA OPATRENÍ

Referenčné číslo komisie:

Názov:

Dátum:

Opatrenia	Celkové oprávnené výdavky uhradené (v euro) ⁽¹⁾					
	Verejné				Súkromné	Celkom
	Spoločenstvo (EFU)	Štát	Regióny	Miestne orgány		
(A) Príjem						
(B) Integrácia						
(C) Dobrovoľné vrátenie						
(D) Technická pomoc						
Celkom	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
EFU celkom						

(1) Kurz platný pre členské štáty, ktoré nie sú v oblasti euro, bude taký, ako v predposledný pracovný deň komisie mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, v ktorom platobný orgán zodpovedný za dotknuté opatrenie zaznamenal tento výdavok do účtov.

Dodatok

Dodatok k výkazu výdavkov: čiastky nahradené po zahrnutí posledného výkazu výdavkov do tohto výkazu výdavkov (rozdelené podľa opatrení):

Čiastky, ktoré treba splatiť	
Dlžník	
Dátum vydania pohľadávky	
Orgán, ktorý vystavil pohľadávku	
Aktuálny dátum náhrady	
Čiastky nahradené	

PLATOBNÝ PRÍKAZ

Názov opatrenia: .....

Číslo protokolu komisie (číslo pokladničnej položky komisie): .....

Podľa článku 17 rozhodnutia 2000/596/ES, dolupodpísaný/á (meno tlačeným písmom, pečiatka, funkcia a podpis príslušného orgánu) žiadam úhradu ..... EUR ako predbežnú/konečnú platbu ⁽¹⁾. Tento platobný príkaz je prípustný na základe ďalej uvedeného:

a) Opis postupu stanoveného v článku 8 ods. 2/záverečná správa (nehodiace sa prečiarknite) požadované podľa článku 20 ods. 3 rozhodnutia	— bol odoslaný — je pripojený
b) Rozhodnutia prijaté riadiacim orgánom sú v medziach celkovej čiastky pridelennej z fondu na dotknuté opatrenia	
c) Ak Komisia zaslala odporúčania na zlepšenie systémov monitorovania a riadenia	— boli akceptované — boli poskytnuté vysvetlenia — bez odporúčaní
d) Finančné opravy podľa článku 19 ods. 1 rozhodnutia	— boli vykonané — boli pripomenované — žiadne výdavky neboli zahrnuté — nevyžadovali sa žiadne opatrenia
f) Žiadne potvrdené výdavky nie sú súčasťou opatrenia zahrnujúceho dosiaľ neschválenú štátnu pomoc	— nepozastavené — žiadne výdavky neboli zahrnuté

Platbu je potrebné uhradiť (komu):

Príjemca	
Banka	
Adresa pobočky	
Číslo účtu	
Majiteľ účtu (ak je iný ako príjemca)	

Dátum: .....

.....
(Meno, tlačeným písmom).....
(Funkcia a podpis príslušného orgánu)⁽¹⁾ Nehodiace sa prečiarknite.